

Warszawa, dnia 20 października 2023 r.

Poz. 2267

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 10 października 2023 r.

w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu wniosków o płatność i terminów ich składania w ramach programu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury

Na podstawie art. 189 ust. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki i tryb udzielania beneficjentom zaliczek oraz ich rozliczania, w tym zwrotu środków pochodzących z dotacji z budżetu państwa,
 - 2) zakres wniosków o płatność oraz terminy składania tych wniosków
- w ramach programu finansowanego z udziałem środków Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury.

§ 2. 1. Zaliczka jest udzielana beneficjentowi:

- 1) jeżeli przewiduje to umowa o dofinansowanie, o której mowa w art. 10 pkt 4 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury na lata 2021–2027 (Dz. U. poz. 1273), zwana dalej „umową o dofinansowanie”;
- 2) wyłącznie na koszty kwalifikowalne określone w umowie o dofinansowanie, poniesione zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 63 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizyjowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159, z późn. zm.³⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/1060”, przeznaczone na realizację operacji w rozumieniu art. 2 pkt 4 rozporządzenia 2021/1060 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027, zwanej dalej „operacją”.

2. Zaliczka jest wypłacana w terminie, w wysokości i w sposób określonych w umowie o dofinansowanie pod warunkiem dostępności środków na właściwym rachunku budżetu państwa.

3. Zaliczki pochodzące z dotacji z budżetu państwa, niewydatkowane w ramach operacji, podlegają zwrotowi do budżetu państwa nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność końcową.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rybołówstwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 716).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1273, 1407, 1429, 1641, 1693 i 1872.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 261 z 22.07.2021, str. 58, Dz. Urz. UE L 241 z 19.09.2022, str. 16, Dz. Urz. UE L 275 z 25.10.2022, str. 23, Dz. Urz. UE L 63 z 28.02.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L130 z 16.05.2023, str. 1.

4. W przypadku wystąpienia okoliczności uniemożliwiających terminową wypłatę zaliczki Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwana dalej „Agencją”, informuje beneficjenta o przewidywanym terminie wypłaty zaliczki.

§ 3. 1. Wysokość wypłaconej zaliczki nie może przekroczyć wysokości kwoty dofinansowania określonej w umowie o dofinansowanie.

2. Zaliczka może być wypłacona beneficjentowi jednorazowo albo w transzach.

3. Kwota jednorazowo wypłacanej zaliczki albo transzy zaliczki nie może przekroczyć kwoty stanowiącej 30% kwoty dofinansowania określonej w umowie o dofinansowanie, chyba że umowa o dofinansowanie przewiduje złożenie wniosku o płatność w terminie nie dłuższym niż 90 dni od dnia otrzymania przez beneficjenta tej zaliczki lub transzy zaliczki.

§ 4. 1. Wypłaty zaliczki lub jej transzy dokonuje się po złożeniu przez beneficjenta wniosku o płatność, w ramach którego beneficjent wnioskuje o wypłatę pomocy w formie zaliczki, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury na lata 2021–2027, zwanej dalej „ustawą”, w terminie wskazanym w tym wniosku, jednak nie wcześniej niż w terminie 21 dni od dnia jego złożenia, z tym że jeżeli przewidywany termin przekazania środków z rachunku bankowego przeznaczonego do obsługi zleceń płatności przypada wcześniej niż 21 dni od dnia złożenia tego wniosku, zaliczka lub jej transza mogą zostać wypłacone w terminie krótszym niż 21 dni od dnia złożenia tego wniosku.

2. Zaliczka jest wpłacana na wyodrębniony rachunek bankowy beneficjenta przeznaczony wyłącznie do obsługi tej zaliczki.

3. Wydatki z rachunku, o którym mowa w ust. 2, są dokonywane w formie bezgotówkowej.

4. Wydatki dokonane z naruszeniem przepisów ust. 3 lub § 2 ust. 1 pkt 2:

- 1) nie są kosztami kwalifikowalnymi;
- 2) stanowią pomoc wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem.

5. Beneficjent zwraca odsetki bankowe zgromadzone na rachunku, o którym mowa w ust. 2, chyba że wyrazi zgodę na pomniejszenie kolejnych płatności w ramach przyznanej pomocy o kwotę tych odsetek.

§ 5. 1. W przypadku gdy umowa o dofinansowanie przewiduje wypłatę zaliczki w kilku transzach, wypłata drugiej transzy i kolejnych transz następuje na wniosek o płatność, w ramach którego beneficjent wnioskuje o wypłatę pomocy w formie zaliczki, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, złożony przez beneficjenta po wydatkowaniu przez niego co najmniej 70% dotychczas otrzymanej kwoty zaliczki.

2. Beneficjent dołącza do wniosku o płatność określonego w ust. 1 wykaz dokonanych wydatków wraz z wyciągiem z rachunku, o którym mowa w § 4 ust. 2, ze wskazaniem, które wydatki będą rozliczone w innej formie niż forma wskazana w art. 53 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2021/1060.

3. Agencja wyraża zgodę na wypłatę drugiej transzy i kolejnych transz zaliczki w terminie 14 dni od dnia udokumentowania wydatkowania zaliczki, o którym mowa w ust. 2, z tym że wyrażenia takiej zgody nie uważa się za dokonanie rozliczenia wydatków udokumentowanych przez beneficjenta zgodnie z ust. 2.

§ 6. 1. Zaliczka jest wpłacana beneficjentowi po ustanowieniu i wniesieniu przez niego zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie.

2. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, zostaje zwolnione po całkowitym rozliczeniu zaliczki wypłaconej na realizację operacji.

3. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, jest ustanawiane w formie weksla niezupełnego (in blanco) wraz z deklaracją wekslową, w przypadku gdy:

- 1) wartość zaliczki nie przekracza 5 000 000 zł lub
- 2) beneficjent jest podmiotem świadczącym usługi publiczne lub usługi w ogólnym interesie gospodarczym, o których mowa w art. 93 i art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, lub jest instytutem badawczym w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498 oraz z 2023 r. poz. 1672).

4. Jeżeli w przypadkach, o których mowa w ust. 3, nie jest możliwe ustanowienie zabezpieczenia w formie weksla niezupełnego (in blanco) wraz z deklaracją wekslową, beneficjent wskazuje jedną z form zabezpieczenia, o których mowa w ust. 5.

5. W przypadku gdy wartość zaliczki przekracza 5 000 000 zł, zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, jest ustanawiane w wysokości co najmniej równoważności najwyższej transzy zaliczki wynikającej z umowy o dofinansowanie, w jednej formie lub kilku formach wskazanych przez beneficjenta spośród następujących form:

- 1) poręczenia bankowego;
- 2) gwarancji bankowej;
- 3) gwarancji ubezpieczeniowej;
- 4) weksla z poręczeniem wekslowym banku;
- 5) zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa;
- 6) hipoteki.

6. Hipoteka, o której mowa w ust. 5 pkt 6, jest ustanawiana wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości będącej przedmiotem tej hipoteki, gdy Agencja uzna to za konieczne ze względu na potrzebę należytego zabezpieczenia wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie.

7. Jeżeli beneficjent zawarł z Agencją kilka umów o dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027 realizowanych równocześnie, a łączna wartość zaliczek wynikająca z tych umów:

- 1) nie przekracza 5 000 000 zł – zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z każdej z tych umów jest ustanawiane w formie określonej w ust. 3;
- 2) przekracza 5 000 000 zł – zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie, której zawarcie powoduje przekroczenie kwoty, o której mowa w ust. 5, oraz każdej kolejnej umowy o dofinansowanie jest ustanawiane w formach określonych w ust. 5.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, gdy beneficjent rozliczy całość zaliczki w ramach jednej z umów o dofinansowanie i łączna wartość zaliczek wynikająca z zawartych przez beneficjenta z Agencją kilku umów o dofinansowanie, które dotychczas nie zostały rozliczone, nie przekracza 5 000 000 zł, zabezpieczenie ustanowione w jednej z form określonych w ust. 5 na wniosek beneficjenta może zostać zmienione na zabezpieczenie w formie weksla niepełnego (in blanco) wraz z deklaracją wekslową. Rozpatrując wniosek beneficjenta, Agencja bierze pod uwagę potrzebę należytego zabezpieczenia wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie oraz dotychczasowy przebieg realizacji operacji.

9. Wartość zaliczki ustala się na dzień wypłaty zaliczki lub jej transzy wskazany we wniosku o płatność, w ramach którego beneficjent wnioskuje o wypłatę pomocy w formie zaliczki, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, i stanowi ona sumę kwoty zaliczki lub jej transzy ujętej w tym wniosku oraz kwoty dotychczas otrzymanej i nierozliczonej zaliczki.

§ 7. 1. Beneficjent składa wniosek o płatność w celu rozliczenia dotychczas otrzymanej zaliczki lub jej transzy na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie. Rozliczenia zaliczki lub jej transzy dokonuje się po wykazaniu przez beneficjenta wydatków kwalifikowalnych oraz potwierdzeniu ich kwalifikowalności przez Agencję zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy.

2. Rozliczenia zaliczki lub jej transzy można dokonać także przez zwrot tej zaliczki lub jej transzy, pod warunkiem złożenia wniosku o płatność, w ramach którego beneficjent wnioskuje o wypłatę pomocy w formie zaliczki lub refundacji, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, na kwotę i w terminie określonych w umowie o dofinansowanie, nie później niż w dniu złożenia tego wniosku.

§ 8. 1. Termin złożenia wniosku o płatność w celu rozliczenia dotychczas otrzymanej zaliczki określa umowa o dofinansowanie.

2. W przypadku gdy pozostała do rozliczenia kwota dotychczas otrzymanej zaliczki przekracza 60% kwoty dofinansowania określonej w umowie o dofinansowanie, termin złożenia wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 1, nie może być dłuższy niż 90 dni od dnia otrzymania zaliczki lub jej transzy, po wypłaceniu której wysokość dotychczas otrzymanej kwoty zaliczki przekroczyła 60% kwoty dofinansowania.

3. Do operacji realizowanych przez rybackie lokalne grupy działania w ramach działań, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a oraz c ustawy, oraz operacji realizowanych przez uznane organizacje producentów ryb w ramach działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy, przepisów ust. 2 oraz § 3 ust. 3 nie stosuje się.

§ 9. 1. Wniosek o płatność w celu rozliczenia dotychczas otrzymanej zaliczki oprócz danych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy zawiera następujące dane niezbędne do rozliczenia otrzymanej zaliczki:

- 1) kwotę zaliczki otrzymanej przez beneficjenta;
- 2) kwotę niewykorzystanej części zaliczki;

- 3) kwotę odsetek bankowych uzyskanych od wypłaconej zaliczki;
- 4) wyciąg z rachunku, o którym mowa w § 4 ust. 2.

2. Do wniosku o płatność określonego w ust. 1 dołącza się dokumenty potwierdzające prawidłowość rozliczenia zaliczki.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *wz. R. Romanowski*